

تأثیر سطوح مختلف ضایعات قارچ دکمه‌ای خوراکی آگاریکوس بیسپروس بر عملکرد و خصوصیات لاشه جوجه‌های گوشتی

محمد نیک نظر^۱، محمود شمس شرق^۲، بهروز دستار^۲، سعید زره داران^۲

1- دانشجوی کارشناسی ارشد تغذیه دام دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان

2- دانشیار دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان

پست الکترونیک نویسنده: md_nicknazar@yahoo.com

چکیده

در این مطالعه به منظور مقایسه تأثیر سطوح مختلف ضایعات قارچ آگاریکوس بیسپروس بر عملکرد رشد و خصوصیات لاشه جوجه‌های گوشتی تعداد ۳۲۰ قطعه جوجه گوشتی یکروزه نر سویه راس ۳۰۸ در قالب طرح کاملاً تصادفی به ۴ تیمار و ۵ تکرار تقسیم شدند. تیمار شاهد فاقد ضایعات قارچ (جیره پایه) و ۳ تیمار دیگر شامل ۲، ۴ و ۶ درصد ضایعات قارچ دکمه‌ای بود که جوجه‌ها به مدت ۶ هفته با جیره‌های آزمایشی تغذیه شدند. برای مقایسه عملکرد رشد، خوراک مصرفی، وزن بدن و ضریب تبدیل غذایی در طول دوره پرورش و برای مقایسه خصوصیات لاشه، نسبت وزن سینه، ران و بال به وزن بدن پس از پایان دوره پرورش اندازه‌گیری شد. نتایج نشان داد که جیره حاوی ضایعات قارچ باعث بهبود وزن بدن، خوراک مصرفی و ضریب تبدیل غذایی نسبت به تیمار شاهد می‌شود. جیره حاوی ۶ درصد مکمل بیشترین رشد و راندمان غذایی را نشان داد. این نتایج نشان می‌دهد که افزودن ضایعات قارچ به جیره باعث بهبود عملکرد رشد و راندمان غذایی می‌شود ولی تأثیر معنی‌داری خصوصیات لاشه ندارد.

کلمات کلیدی: ضایعات قارچ، آگاریکوس بیسپروس، عملکرد، خصوصیات لاشه، جوجه گوشتی

مقدمه

با توجه به اینکه تغذیه حدود ۶۵ تا ۷۰ درصد هزینه پرورش را تشکیل می‌دهد و همچنین به دلیل کمبود مواد خوراکی در صنعت پرورش طیور، شناسایی مواد و خوراک تازه و یا بهبود روش‌های استفاده از آنها حائز اهمیت می‌باشد. در این راستا استفاده از ضایعات کشاورزی به عنوان یک منبع غذایی مناسب و ارزان قیمت در صنعت طیور مفید است. علاوه بر این عدم استفاده از این ضایعات و انباشته شدن آنها منجر به ایجاد نگرانی‌های زیست محیطی می‌گردد. ضایعات قارچ خوراکی از جمله این منابع است که سالانه به طور وسیعی در کشور تولید می‌شود. در واحدهای پرورش قارچ روزانه مقادیر زیادی از قارچ‌های صدمه دیده، ریز، بدشکل، پایه بلند و پایه‌های قارچ از محصول بریده شده (دم قارچ) به عنوان پس‌مانده بدست می‌آید. این پس‌مانده‌ها بطور معمول در یک مخزن زباله جمع‌آوری شده و به خارج از موسسه حمل می‌گردند. ضایعات قارچ دکمه‌ای حاوی ۹۳/۹ درصد ماده خشک، ۵/۳۴ درصد پروتئین خام می‌باشد. قارچ آگاریکوس بیسپروس یک منبع خوب از سلنیوم می‌باشد، سلنیوم جزئی از آنزیم گلوکوتایون پراکسیداز می‌باشد (۴). هدف از انجام این آزمایش بررسی تأثیر سطوح مختلف مکمل ضایعات قارچ خوراکی بر عملکرد و اجزای قابل طبخ لاشه جوجه‌های گوشتی می‌باشد.

مواد و روش‌ها

این تحقیق در مرغداری دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان در مدت ۴۲ روز و بر روی بستر انجام شد. تعداد ۳۲۰ قطعه جوجه گوشتی نژاد راس ۳۰۸ یکروزه خریداری و پس از وزن‌کشی در ۲۰ پن قرار داده شدند. نیاز جوجه‌ها به مواد مغذی بر اساس جدول احتیاجات غذایی سویه تجاری مورد نظر تعیین و جیره‌ها با استفاده از نرم‌افزار UFFDA تنظیم شد. داده‌های مربوط به عملکرد با اندازه‌گیری خوراک مصرفی، وزن بدن و تلفات در طول دوره پرورش و داده‌های مربوط به خصوصیات لاشه (نسبت وزن سینه، ران و بال به وزن بدن) پس از کشتار بدست آمد. به منظور مقایسه تأثیر سطوح مختلف